

REGULAMIN

SĄDU ARBITRAŻOWEGO

przy Stowarzyszeniu Brokerów Ubezpieczeniowych w Polsce

§ 1 Postanowienia ogólne

1. Sąd Arbitrażowy przy Stowarzyszeniu Brokerów Ubezpieczeniowych w Polsce (zwany dalej Sądem Arbitrażowym) jest stałym sądem polubownym (arbitrażowym) z siedzibą we Wrocławiu. Sąd Arbitrażowy może posługiwać się nazwą Sąd Arbitrażowy przy Stowarzyszeniu Brokerów Ubezpieczeniowych w Polsce lub nazwą skróconą SA SBU. Sąd Arbitrażowy używa pieczęci okrągłej ze swą pełną nazwą. Miejscem prowadzenia postępowania przed Sądem Arbitrażowym jest Wrocław, chyba że strony inaczej postanowią.
2. Sąd Arbitrażowy jest jednostką organizacyjną Stowarzyszenia Brokerów Ubezpieczeniowych w Polsce samodzielną i niezależną w zakresie concyliacji, orzecznictwa i ekspertyz, powołaną do niezawisłego i bezstronnego rozstrzygania sporów gospodarczych, a także do prowadzenia postępowań pojedynczych i wydawania ekspertyz. W ramach Sądu Arbitrażowego mogą zostać utworzone sekcje specjalistyczne zajmujące się sprawami jednorodnymi, w szczególności prowadzące spory jednego rodzaju bądź pomiędzy określonymi grupami przedsiębiorców.
3. Postępowanie przed Sądem Arbitrażowym jest odpłatne. Wysokość kosztów arbitrażu, concyliacji i ekspertyz oraz zasady ich uiszczania i ponoszenia określa obowiązująca w dniu wniesienia odpowiednio pozwu, wniosku o concyliację lub wydanie ekspertyzy Taryfa opłat za czynności Sądu Arbitrażowego. Poza tym zainteresowane podmioty mogą sobie zapewnić, także na warunkach odbiegających od Regulaminu oraz Taryfy, stałą współpracę z Sądem Arbitrażowym na podstawie umowy zawieranej z Sądem Arbitrażowym.
4. Sąd Arbitrażowy, piastuni organów Sądu Arbitrażowego, arbitrzy, concyliatorzy, eksperci, Stowarzyszenie Brokerów Ubezpieczeniowych oraz jej pracownicy nie ponoszą odpowiedzialności za działania lub zaniechania dotyczące czynności oraz postępowania przed Sądem Arbitrażowym. Stronę, która mimo świadomości, że nie dopełniono przepisu prawa, umowy o arbitraż lub niniejszego Regulaminu bierze udział w postępowaniu przed Sądem Arbitrażowym nie zgłaszając swojego sprzeciwu niezwłocznie lub - jeżeli został w tym celu ustalony odpowiedni termin – przed upływem terminu, uznaje się za zrzekającą się prawa sprzeciwu.
5. Sąd używa nazwy w językach obcych:
  - angielskim: Court of Arbitrations at the Polish Insurance Broker Assosiation,
  - francuskim: Cour d'Arbitrage à l'association des courtiers d'assurance en Pologne,
  - rosyjskim: Арбитражный суд Ассоциации страховых брокеров в Польше,
  - niemieckim: Schiedsgericht bei die Assoziation der Versicherungsbroker in Polen.

§ 2 Organizacja Sądu Arbitrażowego

1. Organami Sądu Arbitrażowego są: Przewodniczący, Wiceprzewodniczący, Prezydium i Sekretarz. Przewodniczącego i Wiceprzewodniczących powołuje i odwołuje Walne

Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia Brokerów Ubezpieczeniowych na wniosek Zarządu Stowarzyszenia. Na wniosek Przewodniczącego Prezydium Sądu Arbitrażowego może powołać i powiększyć swój skład o jednego do trzech dalszych Wiceprzewodniczących. Sekretarza powołuje i odwołuje Zarząd Stowarzyszenia Brokerów Ubezpieczeniowych w Polsce na wyłączny wniosek Przewodniczącego Sądu Arbitrażowego, a po rozszerzeniu składu Prezydium Sądu Arbitrażowego Sekretarza może odwoływać i powoływać również Prezydium Sądu na wyłączny wniosek Przewodniczącego. Przynajmniej Przewodniczący, i Wiceprzewodniczący Sądu Arbitrażowego powinni posiadać wykształcenie wyższe prawnicze.

2. Przewodniczący Sądu reprezentuje Sąd Arbitrażowy na zewnątrz, kieruje jego pracami oraz podejmuje wszelkie czynności niezbędne do wykonywania jego zadań, o ile nie są zastrzeżone dla stron, arbitrów, koncyliatorów, ekspertów, Sądu Arbitrażowego, Prezydium lub Sekretarza. Na zasadach określonych przez Prezydium Sądu Arbitrażowego, Przewodniczący Sądu może zwolnić stronę z części należnych opłat, z wyjątkiem opłaty rejestracyjnej. Przewodniczący Sądu Arbitrażowego może wyrazić zgodę oraz zarządzić z własnej inicjatywy publikację orzeczenia arbitrażowego w całości lub w części przy zachowaniu anonimowości stron postępowania. Każdy z Wiceprzewodniczących uprawniony jest w zastępstwie do pełnienia wszelkich funkcji Przewodniczącego Sądu Arbitrażowego i zobowiązany do wykonywania zadań powierzonych przez Przewodniczącego oraz Prezydium.
3. W skład Prezydium Sądu Arbitrażowego wchodzi Przewodniczący, Wiceprzewodniczący i Sekretarz. Prezydium podejmuje uchwały większością głosów obecnych na posiedzeniu. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos Przewodniczący Sądu Arbitrażowego, a w razie jego usprawiedliwionej nieobecności głos Przewodniczącego posiedzenia. Oprócz innych kompetencji przewidzianych w Regulaminie Prezydium zatwierdza sprawozdanie z działalności i gospodarki finansowej Sądu Arbitrażowego, może uchwalić zasady i warunki naboru na listę arbitrów, koncyliatorów i ekspertów, określić warunki na jakich Przewodniczący może zawrzeć z zainteresowanymi podmiotami umowę o stałą współpracę z Sądem Arbitrażowym, utworzyć sekcje specjalistyczne zajmujące się jednorodnymi sprawami oraz określić zasady ich funkcjonowania, uchwalić odstępowania od toku postępowania przewidzianego w Regulaminie oraz w Taryfie opłat za czynności Sądu Arbitrażowego, w tym poprzez wprowadzenie komunikacji elektronicznej, uchwalić zasady wewnętrznej organizacji pracy Sądu Arbitrażowego oraz zajmować się sprawami, które nie są przypisane do wyłącznej kompetencji poszczególnych osób lub organów Sądu Arbitrażowego.
4. Sekretarz organizuje i kieruje bieżącą pracą Sekretariatu Sądu Arbitrażowego, przygotowuje projekt sprawozdania z działalności i gospodarki finansowej Sądu Arbitrażowego, wykonuje zadania przewidziane w Regulaminie oraz powierzone przez Przewodniczącego Sądu Arbitrażowego. Sekretarz odpowiedzialny jest m.in. za przestrzeganie terminów, prawidłowość doręczeń, obsługę biurową i techniczną, wyznaczanie protokolantów, pobieranie i rozliczanie opłat i zaliczek, udzielanie wyjaśnień zainteresowanym przed nadaniem biegu sprawie, przechowywanie akt i innej dokumentacji. Sekretarz Sądu Arbitrażowego przechowuje akta spraw w archiwum Sądu przez 20 lat od ich zakończenia, po czym akta mogą być zniszczone. Strony mogą na swój koszt otrzymywać z akt kopie i odpisy, a pod nadzorem Sekretarza i za zgodą Przewodniczącego Sądu także przeglądać akta sprawy.

§ 3 Właściwość Sądu Arbitrażowego

1. Sąd Arbitrażowy przy Stowarzyszeniu Brokerów Ubezpieczeniowych w Polsce jest właściwy jeżeli strony zgodnie z Regulaminem poddały pod jego rozstrzygnięcie spory gospodarcze, które powstały lub mogą powstać w związku z określonym stosunkiem prawnym bądź poddały pod rozstrzygnięcie jedynie określony przedmiot sporu gospodarczego. Umowa o arbitraż (zapis na sąd polubowny) może mieć postać klauzuli arbitrażowej lub odrębnego porozumienia zawartego także w wyniku niezaprzeczenia w złożonej odpowiedzi na pozew oświadczeniu powoda o istnieniu właściwości Sądu Arbitrażowego. Umowa o arbitraż może mieć postanowienie o stosowaniu Kodeksu Dobrych Praktyk Brokerskich przez strony umowy lub jako postanowienia o stosowaniu Kodeksu Dobrych Praktyk Brokerskich jako załącznik do umowy. Przykładem umowy o arbitraż są sformułowania:
  - a) „Wszelkie spory, nie wyłączając sporów pozaumownych, jakie wynikły lub mogą wyniknąć z niniejszej umowy lub w związku z jej zawarciem i wykonywaniem oraz innych aktów stanowiących integralną część umowy strony poddają pod rozstrzygnięcie Sądu Arbitrażowego przy Stowarzyszeniu Brokerów Ubezpieczeniowych w Polsce z siedzibą w Warszawie, stosownie do regulaminu tego Sądu”.
  - b) „Strony dobrowolnie poddają się pod rozstrzygnięcia sporów pomiędzy nimi przez Sąd Arbitrażowy. Sąd Arbitrażowy – sąd polubowny działający przy Stowarzyszeniu Brokerów Ubezpieczeniowych w Polsce z siedzibą w Warszawie .
  - c) Strony w razie wystąpienia sporów wynikających z zawarcia, wykonania lub rozwiązania łączącej ich umowy, zobowiązują się dążyć do ich rozstrzygnięcia na drodze polubownej. W przypadku niemożności takiego rozstrzygnięcia sporu, Strony uzgadniają, że spór taki poddadzą pod rozstrzygnięcie Sądowi Arbitrażowemu przy Stowarzyszeniu Brokerów Ubezpieczeniowych w Polsce z siedzibą w Warszawie . O właściwości Sądu Arbitrażowego, istnieniu, ważności oraz zakresie umowy o arbitraż orzeka Skład Orzekający, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Jeżeli do Sądu Arbitrażowego zostanie skierowany pozew dotyczący roszczeń zdalnych do rozpoznania w postępowaniu arbitrażowym przed tym sądem na podstawie umowy stron oraz obowiązujących przepisów, lecz które według Regulaminu nie podlegają właściwości Sądu Arbitrażowego, albo jeżeli umowa o arbitraż przewiduje istotne odrębności od postanowień Regulaminu, Przewodniczący Sądu Arbitrażowego może przed ukonstytuowaniem się Składu Orzekającego wydać postanowienie o nie przyjęciu sprawy do rozpoznania. Jednakże nawet w razie nie wydania takiego rozstrzygnięcia oraz niezależnie od niego Skład Orzekający może orzekać o właściwości Sądu Arbitrażowego na zarzut strony lub z urzędu w formie wyroku. W razie stwierdzenia braku właściwości Sądu Arbitrażowego w wyroku Skład Orzekający odrzuca pozew.
3. Zarzut niewłaściwości Sądu Arbitrażowego może być podniesiony najpóźniej w odpowiedzi na pozew lub w terminie dwóch tygodni od dnia zgłoszenia żądania w toku postępowania przed Składem Orzekającym pod rygorem utraty zarzutu. W razie istnienia ważnych powodów Skład Orzekający może rozpoznać zarzut niewłaściwości Sądu Arbitrażowego zgłoszony również później, jeżeli uzna za usprawiedliwione opóźnienie w jego zgłoszeniu.
4. Sąd Arbitrażowy przy Stowarzyszeniu Brokerów jest właściwy również niezależnie od istnienia umowy arbitrażowej (zapisu na sąd polubowny lub klauzuli arbitrażowej) w razie wniesienia opłaconego zgodnie z Taryfą wniosku o wydanie ekspertyzy, a także w razie braku umowy arbitrażowej we wszystkich sprawach gospodarczych, w których

przynajmniej jedna ze stron sporu wystąpi do Sądu z opłaconym zgodnie z Taryfą wnioskiem o wszczęcie postępowania koncyliacyjnego (pojednawczego).

§ 4 Skład Orzekający Sądu Arbitrażowego

Do Składu Orzekającego wyznaczanych jest trzech arbitrów, a w sprawach o wartości sporu do 250.000,00 zł do Składu Orzekającego wyznaczany jest arbiter jedyny z listy arbitrów.

§ 5 Arbiter

1. Arbitra wybiera się z listy arbitrów, o której mowa w § 5, bądź spoza listy arbitrów, w zależności od postanowień niniejszego Regulaminu.
2. Arbitrem nie może być koncyliator ani ekspert, który uprzednio brał udział w postępowaniu pojednawczym lub w postępowaniu o wydanie ekspertyzy.
3. W zakresie orzekania arbiter jest niezawisły. Nadaną mu funkcję sprawuje w sposób bezstronny, według najlepszej wiedzy i sumienia. Arbiter nie jest reprezentantem interesów żadnej ze stron, nie jest związany przepisami procedury cywilnej, może orzekać na podstawie ogólnych zasad prawa oraz zasad słuszności (*ex boni et aequi*). Rozstrzygnięcia Sądu Arbitrażowego nie mogą naruszać zasad praworządności obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej. We wszystkich sporach arbitrzy biorą pod uwagę treść wiążących strony umów i zwyczaje obrotu gospodarczego. W przypadku istnienia istotnych wątpliwości w kwestiach materialnoprawnych i proceduralnych. Skład Orzekający może w każdym stadium postępowania zwrócić się na piśmie o opinię do Prezydium Sądu Arbitrażowego.
4. Strona wskazując arbitra spoza listy arbitrów zobowiązana jest pod rygorem bezskuteczności dokonanego wyboru podać poza jego imieniem, nazwiskiem, adresem zamieszkania, także wykonywany zawód i wykształcenie oraz telefon, e-mail. Wykształcenie arbitra i wykonywany przez niego zawód powinny stanowić gwarancję, że swoją funkcję będzie wykonywał zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 3 Regulaminu oraz obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej prawem.
5. Jeżeli wykształcenie i wykonywany przez arbitra, o którym mowa w § 5 ust. 4 Regulaminu, zawód, w ocenie Przewodniczącego nie będą stanowić gwarancji, że swoją funkcję będzie on wykonywał zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 3 Regulaminu oraz obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej prawem, Przewodniczący wyda postanowienie o bezskuteczności dokonanego wyboru i powoła za stronę arbitra z listy arbitrów w drodze postanowienia.
6. O wyborze do Składu Orzekającego arbiter zostaje niezwłocznie zawiadomiony przez Sekretarza i wezwany do przyjęcia powierzonej mu przez stronę, która dokonała wyboru funkcji. Arbiter zobowiązany jest do odpowiedzi na wezwanie w terminie tygodnia od dnia jego doręczenia.
7. Każdy arbiter przystępujący do sprawy zobowiązuje się między innymi do: niezwłocznego wyjawienia stronom okoliczności, które mogłyby wzbudzić uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności lub niezależności, do rezygnacji z funkcji w razie zaistnienia przyczyny wyłączenia arbitra oraz niezwłocznego i należytego wykonywania swoich obowiązków.

8. Wynagrodzenie arbitra oraz zasady zwrotu wydatków poniesionych w związku z wykonywaniem obowiązków określa taryfa. Podstawą wykonywania funkcji arbitra oraz wypłaty wynagrodzenia jest umowa między Sądem a arbitrem zawierana po skutecznym wyborze arbitra przez stronę lub przez arbitrów (Superarbiter), bądź po wyznaczeniu arbitra przez Przewodniczącego Sądu. W razie niewydania przez Skład Orzekający wyroku wraz z uzasadnieniem w terminie trzech miesięcy od dnia ukonstytuowania się Składu Orzekającego, a w przypadku wyznaczenia w ciągu tego okresu rozprawy - w terminie tygodnia od dnia zamknięcia rozprawy, albo w terminie jednokrotnie przedłużonym nie więcej niż o dalszy tydzień przez Sekretarza Sądu Arbitrażowego na wniosek arbitra jedyne lub superarbitra, Przewodniczący Sądu Arbitrażowego zmniejsza, a nawet pozbawia prawa do wynagrodzenia wszystkich lub niektórych arbitrów, chyba że przyczynę opóźnienia uzna za usprawiedliwioną. Dniem ukonstytuowania się Składu Orzekającego jest dzień w jakim Superarbiter lub Arbiter Jedyny zawrze umowę na wykonywanie swojej funkcji, co zostanie odnotowane w aktach sprawy. Kompetencją taką Przewodniczący Sądu Arbitrażowego ma również w każdym innym przypadku stwierdzenia rażącego naruszenia obowiązków przez arbitra. Każdy z arbitrów może złożyć Przewodniczącemu Sądu Arbitrażowego wyjaśnienie i usprawiedliwienie przyczyn przekroczenia terminu lub uchybienia innym obowiązkom arbitra. Wyjaśnienie i usprawiedliwienie nie jest wiążące dla Przewodniczącego Sądu Arbitrażowego.
9. Postanowienia niniejszego Regulaminu dotyczące arbitra stosuje się odpowiednio do Superarbitra i Arbitra Jedyne.

§ 6 Lista arbitrów, lista koncyliatorów i lista ekspertów

1. Dla ułatwienia zainteresowanym stronom wyboru arbitrów, koncyliatorów lub ekspertów Sąd Arbitrażowy prowadzi listę osób posiadających odpowiednie kwalifikacje, wykształcenie oraz zawód, a także rekomendacje instytucji lub grupy środowiskowej, które zgodziły się na umieszczenie na liście. Lista arbitrów, koncyliatorów oraz ekspertów nie jest dla stron wiążąca. O wpisie i wykreśleniu z listy decyduje Prezydium Sądu Arbitrażowego.
2. Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Sądu Arbitrażowego od chwili powołania mogą zostać wpisani na listę arbitrów oraz listę koncyliatorów i listę ekspertów. Sekretarz Sądu Arbitrażowego może być wpisany na listę arbitrów, listę koncyliatorów i listę ekspertów na zasadach ogólnych.
3. Arbitrzy mogą pełnić funkcje sędziów polubownych w innych sądach polubownych, w tym sądach zagranicznych, zarówno stałych, jak i ad hoc, o ile nie koliduje to z ich obowiązkami w Sądzie Arbitrażowym. Arbitrzy zobowiązani są niezwłocznie informować Sekretarza o powierzeniu im obowiązków koncyliatorów lub sędziów polubownych.
4. Osoba wpisana na Listę Arbitrów nie może występować przed Sądem jako pełnomocnik strony postępowania.

§ 7 Wybór arbitrów do trzyosobowego Składu Orzekającego

1. Jeżeli spór ma zostać rozstrzygnięty przez Skład Orzekający złożony z trzech arbitrów, każda ze stron powołuje jednego arbitra, na zasadach określonych poniżej.
2. Strona powodowa powołuje arbitra w pozwie, a strona pozwana w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia przez Sekretarza wezwania do jego powołania.

3. Każda ze stron, w terminach o których mowa w ust. 2 może dodatkowo wskazać arbitra zastępczego na wypadek rezygnacji pierwszego powołanego arbitra z funkcji, jego śmierci, wyłączenia, odwołania, odmowy podpisania umowy, wystąpienia innej przyczyny uniemożliwiającej sprawowania funkcji.
4. W przypadku, gdy:
  - a) strona nie wyznaczyła arbitra w terminie, o którym mowa w ust. 2,
  - b) wyznaczony przez stronę arbiter nie może wykonywać swojej funkcji z powodów, o których mowa w ust. 3, a strona nie wskazała arbitra zastępczego,
  - c) wyznaczony arbiter zastępczy nie może wykonywać swojej funkcji arbitra z powodów, o których mowa w ust. 3,
  - d) strona nie uiszcza zaliczki na poczet wydatków arbitra w terminie tygodnia od dnia doręczenia wezwania Sekretarza do jej uiszczenia,
  - e) strona wskazując arbitra, bądź arbitra i arbitra zastępczego nie podała informacji, o których mowa w § 4,
  - f) wniosek o wyznaczenie arbitra przez Przewodniczącego Sądu Arbitrażowego złoży strona powodowa w pozwie, a pozwany w odpowiedzi na wezwanie do wyznaczenia arbitra -arbitra za stronę powołuje z listy arbitrów Przewodniczący Sąd Arbitrażowy.
5. Trzeciego arbitra - Superarbitra (przewodniczącego Składu Orzekającego) wyznaczają wspólnie i jednomyślnie arbitrzy, wybrani zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 5 i § 7 Regulaminu, w terminie tygodnia od dnia doręczenia im wezwania Sekretarza do wyznaczenia superarbitra. Arbitrzy wyznaczają superarbitra z listy arbitrów. W razie, gdy arbitrzy nie powołają superarbitra w terminie, o którym mowa powyżej, Superarbitra wyznacza postanowieniem Przewodniczący Sąd Arbitrażowy z listy arbitrów.

§ 8 Wybór Arbitra Jedyne

1. Jeżeli spór ma zostać rozstrzygnięty przez Arbitra Jedyne, Sekretarz wzywa strony do uzgodnienia i powołania arbitra jedyne z listy arbitrów w terminie tygodnia od dnia doręczenia stronom wezwania. Strony zawiadamiają Sekretarza o dokonaniu powyższego wyboru w formie pisemnej, telefonicznej, bądź e-mailowej.
2. W razie, gdy wyznaczony przez strony Arbiter Jedyne nie może wykonywać swojej funkcji z powodu rezygnacji z funkcji, jego śmierci, wyłączenia, odwołania, odmowy podpisania umowy, wystąpienia innej przyczyny uniemożliwiającej sprawowanie funkcji, bądź też w przypadku niepowołania przez strony arbitra w terminie, o którym mowa w ust. 1, bądź też w przypadku, gdy strony wskazując arbitra, bądź arbitra i arbitra zastępczego nie podały informacji, o których mowa w § 4 Regulaminu, Arbitra Jedyne powołuje niezwłocznie Przewodniczący Sąd Arbitrażowy z listy arbitrów. Przepisy § 5 ust. 6 i § 7 ust. 5 Regulaminu stosuje się odpowiednio.

§ 9 Wyłączenie, rezygnacja, odwołanie arbitra

1. W razie istnienia uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności lub niezależności arbitra albo gdy okaże się, że arbiter nie ma kwalifikacji wymaganych w umowie o arbitraż strona może żądać jego wyłączenia w terminie tygodnia od dnia, w którym dowiedziała się o powołaniu arbitra lub zaistnienia przyczyny wyłączenia. Po upływie tych terminów uważa się, że strona zrzekła się uprawnień do żądania wyłączenia arbitra.

2. Żądanie wyłączenia arbitra powinno wskazywać przyczyny wyłączenia, dowody potwierdzające istnienie takiej przyczyny i uprawdopodobniające termin powzięcia informacji o niej, uzasadnienie wniosku. Wniosek składa się wraz z odpisami dla pozostałych arbitrów, strony przeciwnej oraz Prezydium Sądu Arbitrażowego.
3. Sekretarz Sądu Arbitrażowego przekazuje odpisy wniosku o wyłączenie drugiej stronie oraz arbitrowi, którego wniosek dotyczy, w celu umożliwienia im ustosunkowania się do jego treści w terminie tygodnia od dnia doręczenia wezwania. Jeżeli sam arbiter nie podejmie decyzji o rezygnacji z funkcji w terminie tygodnia od otrzymania wniosku o wyłączenie, Prezydium Sądu Arbitrażowego, wydaje postanowienie uwzględniające lub oddalające żądanie wyłączenia arbitra.
4. Złożenie wniosku o wyłączenie arbitra nie ma wpływu na bieg postępowania, chyba, że Prezydium Sądu Arbitrażowego zdecyduje inaczej.
5. Koncyliator oraz ekspert podlegają wyłączeniu ze sprawy na takich samych zasadach jak arbiter.
6. Arbiter może zostać odwołany w każdym czasie przez zgodne oświadczenie obu stron złożone na piśmie Prezydium Sądu Arbitrażowego. Arbiter może zostać również odwołany przez Prezydium Sądu Arbitrażowego na wniosek strony lub innego arbitra w razie stwierdzenia w formie postanowienia, że arbiter ten nie wykonuje należycie swoich obowiązków, przy czym Prezydium Sądu Arbitrażowego w przypadkach nadzwyczajnych może również wydać takie postanowienie z urzędu.
7. Arbiter może zrezygnować z funkcji w każdym czasie, składając Prezydium Sądu Arbitrażowego pisemne oświadczenie.
8. W przypadkach, o których mowa § 9 ust. 3, 6 i 7 Regulaminu, arbitra powołuje z listy arbitrów Przewodniczący w drodze postanowienia.

§ 10 Miejsce i język postępowania przed Sądem Arbitrażowym

1. Jeżeli strony nie wskazały w umowie arbitrażowej konkretnego miejsca oznaczonego adresem w stolicy województwa Rzeczypospolitej Polskiej lub jeżeli strona powodowa nie uiści w terminie tygodnia zaliczki na poczet wydatków arbitra (arbitrów) związanych z koniecznością odbycia podróży lub/i noclegu, miejscem postępowania jest siedziba Sądu Arbitrażowego, chyba że Skład Orzekający oznaczy inne miejsce, biorąc pod uwagę przedmiot postępowania, okoliczności sprawy i dogodność dla stron.
2. Strony mogą w umowie arbitrażowej, lecz nie później niż przed ukonstytuowaniem się Składu Orzekającego oznaczyć, że językiem lub językami postępowania będą język polski, angielski, francuski, niemiecki lub rosyjski. W razie braku takiego uzgodnienia lub nieuiszczenia przez stronę inicjującą postępowanie w terminie tygodnia zaliczki na poczet kosztów tłumaczy, postępowanie prowadzone jest w języku polskim, chyba że Skład Orzekający dopuści również posługiwanie się innym językiem.
3. Pisma procesowe stron lub innych uczestników postępowania sformułowane w języku obcym wymagają przetłumaczenia na język postępowania oraz na język polski, jeżeli językiem postępowania nie jest język polski. Postanowienie to ma odpowiednie zastosowanie do pism arbitrażowych organów Sądu Arbitrażowego oraz Składu Orzekającego, protokołów z posiedzeń oraz orzeczeń organów Sądu Arbitrażowego i Składu Orzekającego. Zaliczki na wydatki związane z tłumaczeniem pobiera się od strony powodowej. W razie nieuiszczenia dalszej zaliczki w terminie tygodnia na kolejne wydatki związane z tłumaczeniem sprawa ulega zawieszeniu, a następnie umorzeniu jeżeli

postępowanie nie zostanie podjęte poprzez uiszczenie zaliczki w terminie 3 miesięcy od dnia zawieszenia postępowania.

4. Tłumaczy wyznacza Przewodniczący Sądu Arbitrażowego, a na wniosek strony również Skład Orzekający, który może zmienić lub dopuścić do udziału w postępowaniu także innego tłumacza. Koszty uczestnictwa tłumaczy w czynnościach arbitrażowych oraz tłumaczenia dokumentów ponoszą strony według zasad określonych na podstawie Regulaminu przez Skład Orzekający, a jeżeli nie dojdzie do ukonstytuowania się Składu Orzekającego - przez Przewodniczącego Sądu Arbitrażowego.

§ 11 Doręczenia

1. W toku postępowania przed Sądem Arbitrażowym strony mają obowiązek doręczać sobie wzajemnie oraz innym uczestnikom postępowania wszelkie kierowane do Sądu Arbitrażowego pisma procesowe dotyczące sporu wraz z załącznikami oraz załączać do swoich pism procesowych dowody potwierdzające wykonanie tego obowiązku pod rygorem możliwości uznania przez Skład Orzekający nieskuteczności wniesienia pisma do Sądu Arbitrażowego. Jeżeli Skład Orzekający uzna brak dowodu potwierdzającego wykonanie obowiązku doręczenia lub złożenia oświadczenia, o którym mowa powyżej za usprawiedliwiony może niezależnie od wyniku postępowania obciążyć kosztami postępowania stronę, która zaniechała wykonania swojego obowiązku.
2. Pisma procesowe, pisma sądowe, orzeczenia oraz wszelkie zawiadomienia pisemne uważane są za doręczone, gdy zostaną wręczone osobiście adresatowi albo dostarczone je do jego siedziby albo miejsca jego zwykłego pobytu lub na wskazany przez niego adres pocztowy, a w przypadku ustanowienia pełnomocnika procesowego na adres jego siedziby. Pisma sądowe w toku postępowania, z wyłączeniem wyroków, mogą być wysyłane na wskazany przez strony lub ich pełnomocników adres e-mail. Podanie adresu e-mail oznacza zgodę na komunikację elektroniczną pozbawioną zabezpieczeń kryptograficznych oraz ryzyko wynikłe z tytułu korzystania ze środków porozumiewania się na odległość (obejmujące m.in. opóźnienia, groźbę przechwycenia i nieupoważnionego dostępu, jak też ryzyko złośliwego oprogramowania).
3. Jeżeli adresat jest przedsiębiorcą wpisanym do właściwego rejestru sądowego, innego publicznego rejestru lub ewidencji, pismo uważa się za doręczone, gdy doszło na adres wskazany w rejestrze lub ewidencji, chyba że strona podała inny adres do doręczeń. Jeżeli żadnego z miejsc wymienionych w ust. 2 i 3 nie można ustalić pomimo dołożenia należytej staranności, doręczenie będzie uważane za skutecznie dokonane w ostatnim dniu okresu, w którym przesyłka mogła zostać odebrana przez adresata w ostatnim znanym miejscu siedziby albo ostatniego znanego miejsca zwykłego pobytu adresata.
4. Na wniosek strony lub z inicjatywy Składu Orzekającego za zgodą strony doręczenie pisma może być dokonane w każdy sposób uprawdopodobniający dotarcie do adresata. Nie dotyczy to doręczenia wyroku ani innych orzeczeń Sądu Arbitrażowego.

§ 12 Wszczęcie postępowania arbitrażowego

1. Wszczęcie postępowania arbitrażowego następuje przez wniesienie pozwu opłaconego opłatą rejestracyjną w wysokości określonej w Taryfie opłat za czynności Sądu Arbitrażowego. Pozew, jak również wszelkie jego załączniki wnosi się do Sądu

Arbitrażowego w języku postępowania. Jeśli językiem postępowania nie jest język polski pozw oraz załączniki wnosi się z tłumaczeniem przysięgłym na język polski. W każdym przypadku pozw i załączniki wnosi się wraz z niezbędną liczbą kopii przeznaczonych dla każdej z osób pozwanych (odpowiednio współpowodów), egzemplrzem do akt głównych oraz po jednej kopii dla każdego arbitra. W przypadku gdy wyrok Sądu Arbitrażowego może mieć rozszerzoną prawomocność powód powinien do pozwu załączyć dowody zawiadomienia osób trzecich, których wyrok może dotyczyć, a gdy przy zachowaniu należytej staranności nie może ustalić ich miejsca zamieszkania lub siedziby, dowód publicznego ogłoszenia o wniesieniu pozwu, przy czym ogłoszenie takie może również zarządzić Skład Orzekający w trakcie postępowania. Osoby trzecie mogą przystąpić do sporu po każdej ze stron, z tym że osoby występujące po stronie powodowej uzyskują status strony po uiszczeniu należnych opłat zgodnie z Taryfą. W wypadku uchylecia wyroku Sądu Arbitrażowego, ponowne podjęcie postępowania w sprawie następuje na podstawie wniosku powoda, do którego stosuje się odpowiednio postanowienia dotyczące pozwu. Ponowne rozpoznanie sprawy następuje w innym składzie orzekającym. Postanowienia dotyczące pozwu należy odpowiednio stosować również do wszelkich innych pism procesowych i arbitrażowych.

2. Pozew wraz z załącznikami powinien zawierać co najmniej:
  - a) oznaczenie Sądu Arbitrażowego oraz umowy arbitrażowej,
  - b) oryginał bądź poświadczony przez pełnomocnika zawodowego lub przez stronę tekst umowy o arbitraż (zapisu na sąd polubowny lub klauzuli arbitrażowej),
  - c) oznaczenie wartości przedmiotu sporu w sprawach majątkowych,
  - d) oznaczenie stron postępowania wraz z podaniem ich adresów, a w przypadku przedsiębiorców wskazanie ich numerów NIP, REGON lub KRS,
  - e) oznaczenie żądania wraz z jego uzasadnieniem oraz z wyczerpującym powołaniem dowodów na poparcie przytoczonych okoliczności,
  - f) uzasadnienie właściwości Sądu Arbitrażowego,
  - g) pełnomocnictwo w razie ustanowienia pełnomocnika,
  - h) podpis strony lub jej umocowanego pełnomocnika,
  - i) dowód uiszczenia opłaty rejestracyjnej w wysokości określonej w Taryfie opłat.
3. W pozwie powód jest obowiązany podać wszystkie twierdzenia oraz dowody na ich poparcie pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku postępowania, chyba że wykaże, iż ich powołanie w pozwie nie było możliwe albo że potrzeba powołania wynikała później, jednak nie później niż w ciągu tygodnia od dnia ustania przyczyny niemożliwości lub zaistnienia potrzeby powołania. Powód powinien dołączyć do pozwu odpis reklamacji lub wezwania do dobrowolnego spełnienia żądania i oświadczenia co do stanowiska pozwanego w tym przedmiocie oraz informację lub odpisy pism świadczących o próbie wyjaśnienia spornych kwestii w drodze rokowań lub mediacji. Niezależnie od wyniku sprawy Skład Orzekający może obciążyć kosztami procesu w całości lub w części tę stronę, która przez zaniechanie wymienionych czynności przyczyniła się do zbędnego wytoczenia sprawy lub wadliwego określenia jej zakresu. W razie gdy przed wszczęciem postępowania arbitrażowego strony mają wspólnie wyznaczyć arbitra (arbitrów), powód powinien do pozwu dołączyć dowody na okoliczność podjęcia z pozwanym próby wskazania arbitra (arbitrów) oraz oświadczenie co do wyników tej próby. Pozew może również wskazywać arbitra wyznaczonego przez stronę, zawierać wniosek o rozpoznanie sprawy przez arbitra (arbitrów) jedyne lub o wyznaczenie arbitra przez Przewodniczącego Sądu Arbitrażowego, wyznaczenie rozprawy oraz wnioski mające na celu jej przygotowanie.

4. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, wiąże je Regulamin obowiązujący w dacie zawarcia zapisu na Sąd. W każdym jednak wypadku Skład Orzekający lub Arbitr Jedyne, stosując postanowienia Regulaminu, uwzględnia postanowienia umowy o arbitraż (zapisu na sąd polubowny) oraz uzgodnione przez strony zasady i sposób postępowania przed Sądem. W zakresie nieuregulowanym w Regulaminie i umowie o arbitraż, a także w braku odmiennego uzgodnienia stron Skład Orzekający prowadzi postępowanie w sposób w jaki uzna za właściwy.

§ 13 Uzupelnienie braków pozwu

1. Po wniesieniu pozwu Sekretarz lub upoważniona przez niego osoba nadaje sprawie sygnaturę i wzywa stronę powodową, aby w ciągu określonego przezeń terminu, nie krótszego niż tydzień, uiściła wszystkie należne opłaty (i - w razie potrzeby - wniosła zaliczkę na ewentualne wydatki) - przy czym Sekretarz podaje wysokość żądanych kwot, oraz aby ewentualnie uzupełniła pozew, jeśli ten nie odpowiada postanowieniom § 12 Regulaminu. Po nadaniu sprawie sygnatury strony i inni uczestnicy postępowania mają obowiązek powoływać ją w treści pism kierowanych do Sądu Arbitrażowego oraz w pismach pomiędzy sobą.
2. W razie niewpłacenia w określonym terminie pełnych kwot, o których mowa w ust. 1 albo nieuzupełnienia w terminie innych braków pozwu sprawa ulega zawieszeniu z urzędu, a następnie podlega umorzeniu, jeżeli postępowanie nie zostanie podjęte w terminie 3 miesięcy od dnia zawieszenia. Wpłacenie pełnych należnych kwot lub ich reszty w okresie zawieszenia uważa się za wszczęcie sprawy w dacie wniesienia pozwu, natomiast wpłacenie ich po umorzeniu uważa się za wszczęcie nowej sprawy, podlegającej opłatom na zasadach ogólnych, bez możliwości zaliczenia wcześniejszych wpłat.
3. Wysokość opłaty oraz kosztów określa Taryfa opłat za czynności Sądu Arbitrażowego obowiązująca w dacie wszczęcia postępowania arbitrażowego. Dzielenie roszczeń dochodzonych przed Sądem Arbitrażowym jest niedopuszczalne. Skład Orzekający - w razie uzasadnionych wątpliwości - może określić rzeczywistą wartość przedmiotu sporu. Postanowienia ustępów poprzedzających stosuje się wówczas odpowiednio.
4. Cofnięcie powództwa bez zrzeczenia się roszczenia jest skuteczne jedynie po wyrażeniu zgody przez drugą stronę albo gdy nastąpiło przed wysłaniem tej stronie pozwu.
5. W przypadku wniesienia powództwa wzajemnego, Strona wnosząca zobowiązana jest do wniesienia opłaty rejestracyjnej w wysokości określonej w Taryfie opłat za czynności Sądu Arbitrażowego jak dla nowego pozwu. Do pozwu wzajemnego stosuje się odpowiednio postanowienia Regulaminu dotyczące pozwu. Pozew wzajemny podlega rozpoznaniu przez Skład Orzekający ustanowiony dla rozpoznania dla pozwu głównego.

§ 14 Odpowiedź na pozew

1. Po wniesieniu pozwu Sekretarz lub osoba przez niego upoważniona wzywa pozwanego aby w ciągu określonego przezeń terminu, nie krótszego niż 7 dni, wyznaczył arbitra (arbitrów), jeśli sprawa nie podlega rozpoznaniu przez Arbitra Jedynego. Do wezwania Sekretarz załącza Regulamin Sądu Arbitrażowego oraz niewiążącą stronę Listę Arbitrów bądź informuje, że są one dostępne w siedzibie Sądu Arbitrażowego lub na stronach internetowych Sądu Arbitrażowego.

2. Pozwany może wnieść odpowiedź na pozew w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania Sekretarza Sądu Arbitrażowego. Do wezwania Sekretarz załącza pozew wraz z załącznikami. W wezwaniu Sekretarz informuje pozwanego o Składzie Orzekającym. Brak odpowiedzi na pozew nie wstrzymuje dalszego postępowania.
3. W odpowiedzi na pozew pozwany jest obowiązany podać wszystkie twierdzenia i zarzuty oraz dowody na ich poparcie pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku postępowania, chyba że wykaże, iż ich powołanie w odpowiedzi na pozew nie było możliwe albo że potrzeba powołania wynikła później, jednak nie później niż w ciągu tygodnia od dnia ustania przyczyny niemożliwości lub zaistnienia potrzeby powołania. Do odpowiedzi na pozew mają odpowiednie zastosowanie postanowienia dotyczące pozwu.
4. Najpóźniej w odpowiedzi na pozew pozwany może wytoczyć powództwo wzajemne lub podnieść zarzut potrącenia jeśli ich rozpoznanie należy do właściwości Sądu Arbitrażowego oraz pod warunkiem uiszczenia opłaty rejestracyjnej. Opłatę stosunkową lub stałą pozwany uiszcza na wezwanie Sekretarza do uzupełnienia braków formalnych na zasadach przewidzianych dla pozwu. Najpóźniej w odpowiedzi na pozew pozwany może również wystąpić z wnioskiem o wezwanie do udziału w sprawie osoby trzeciej jeżeli wynik sprawy może mieć wpływ na jej roszczenia regresowe lub odszkodowawcze do tej osoby. Wniosek powinien odpowiadać warunkom pozwu i być opłacony zgodnie z Taryfą opłat za czynności Sądu Arbitrażowego. Po opłaceniu wniosku Sekretarz przekazuje go osobie trzeciej z wezwaniem aby w określonym terminie, nie krótszym niż tydzień, oświadczyła czy do sporu przystępuje w charakterze interwenienta ubocznego. Interwenient uboczny otrzymuje odpisy wszelkich pism, może w sprawie składać oświadczenia i wyjaśnienia, nie staje się jednak stroną i orzeczenie nie może dotyczyć bezpośrednio jego praw i obowiązków.
5. W przypadku nieopłacenia powództwa wzajemnego lub zarzutu potrącenia stosuje się postanowienia Regulaminu jak dla procedury wniesienia pozwu.

§ 15 Postępowanie arbitrażowe

1. Strony posiadają możliwość zarówno w sferze faktycznej, jak i prawnej przedstawienia przed Sądem Arbitrażowym wszystkiego tego co uważają za właściwe dla obrony swoich praw na zasadzie pełnego równouprawnienia. Skład Orzekający Sądu Arbitrażowego rozstrzyga o wnioskach dowodowych według swego uznania. Może on z własnej inicjatywy przesłuchiwać świadków i biegłych, żądać od stron dodatkowych wyjaśnień, materiałów i dowodów. Ma także prawo podejmować wszelkie inne czynności, które uzna za istotne i celowe dla rozstrzygnięcia sporu. Swobodnie decyduje również o tym, czy przeprowadzić rozprawę w celu przedstawienia przez strony twierdzeń lub dowodów na ich poparcie, czy też postępowanie będzie prowadzone na podstawie dokumentów i innych pism, bez wyznaczania rozprawy.
2. Skład Orzekający decyduje o tym, czy postępowanie będzie miało charakter pisemny, czy też celowe jest przeprowadzenie rozprawy. W razie rozpoznawania sprawy na rozprawie, Sąd Arbitrażowy powinien przygotować ją w taki sposób, aby mogła zostać przeprowadzona możliwie na jednym posiedzeniu. Termin i miejsce rozprawy wyznacza Sąd Arbitrażowy w sposób umożliwiający stronom wzięcie udziału w rozprawie i przeprowadzenie na niej postępowania dowodowego. O terminie i miejscu rozprawy zawiadamia Sekretarz lub osoba przez niego upoważniona. Niestawiennictwo stron nie wstrzymuje postępowania. Skład Orzekający jest zobowiązany do wszechstronnego

wyjaśnienia okoliczności niezbędnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Jeżeli Skład Orzekający uzna sprawę za wyjaśnioną do rozstrzygnięcia Przewodniczący Składu, którym jest Superarbitr lub Arbitr Jedyiny zamyka rozprawę. Zamknięta rozprawa może być otwarta na uzasadniony wniosek strony lub z urzędu.

3. Posiedzenia Sądu Arbitrażowego nie są publiczne. Posiedzeniom mogą jednak przysłuchiwać się Przewodniczący, Wiceprzewodniczący, Protokolant oraz Sekretarz Sądu Arbitrażowego. Z przebiegu posiedzeń Sądu Arbitrażowego sporządza się protokół. Protokół podpisuje superarbitr lub arbitr jedyny orzekający jednoosobowo oraz protokolant. Przebieg czynności protokołowanych może być utrwalony za pomocą aparatury rejestrującej dźwięki, o czym należy przed uruchomieniem aparatury uprzedzić wszystkie osoby uczestniczące w czynności. Posiedzenia protokołuje Sekretarz lub osoba przez niego wyznaczona. Posiedzeniem kieruje Przewodniczący Składu Orzekającego. Przewodniczący Składu w wieloosobowym Składzie Orzekającym może samodzielnie wydawać orzeczenia w kwestiach proceduralnych, natomiast w kwestiach merytorycznych może wyznaczyć referenta sprawy, który oprócz sprawozdawczości zobowiązany jest przygotować dla Składu Orzekającego projekt uzasadnienia orzeczenia.
4. Wyrok zapada większością głosów. W razie braku większości rozstrzyga głos Superarbitra. Jeżeli jeden z arbitrów odmawia udziału w głosowaniu, pozostali arbitrzy mogą przeprowadzić głosowanie bez jego udziału. Arbitr, który w głosowaniu nie zgodził się z większością, może zgłosić zdanie odrębne, czyniąc odpowiednią wzmiankę przy swoim podpisie na wyroku. Arbitr ten może także złożyć do akt sprawy uzasadnienie zdania odrębnego, które powinno zostać sporządzone w tym samym terminie co motywy rozstrzygnięcia. Jeżeli zdanie odrębne zostało zgłoszone przez Superarbitra, motywy rozstrzygnięcia wyroku powinny być sporządzone przez arbitra powoda.
5. Wszelkie zarzuty co do uchybienia przepisom Regulaminu lub uzgodnionym zasadom postępowania przed Sądem Arbitrażowym strony powinny zgłaszać na piśmie pod rygorem ich utraty najpóźniej w terminie tygodnia od dnia ich zaistnienia lub w terminie tygodnia od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności strona zgłaszająca zarzut powinna się o nim dowiedzieć.
6. Skład Orzekający może zawiesić postępowanie na zgodny wniosek stron.

§ 16 Uгода i orzeczenia Sądu Arbitrażowego oraz ich wykonywanie

1. W każdym stadium postępowania przed Sądem Arbitrażowym strony mogą zawrzeć ugodę. Przewodniczący Składu Orzekającego lub arbitr jedyny może nakłaniać strony do zawarcia ugody, może również za zgodą obu stron skierować sprawę na drogę postępowania pojednawczego. W przypadku zawarcia ugody Sąd Arbitrażowy może uczynić ją treścią swego orzeczenia w formie wyroku.
2. Orzeczenia Sądu Arbitrażowego wydaje się na piśmie. Skład Orzekający wydaje wyrok po niejawnym naradzie, w której może jednak uczestniczyć protokolant. W uzasadnionych przypadkach Sąd Arbitrażowy może wydać wyrok wstępny. Treść wyroku Sądu Arbitrażowego powinna spełniać wymagania formalne określone przepisami kodeksu postępowania cywilnego, które należy stosować odpowiednio także do innych orzeczeń Sądu Arbitrażowego. Ponadto, wyrok powinien zawierać orzeczenie o kosztach postępowania, przy czym w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach arbitrzy mogą pomocniczo stosować reguły przewidziane w procedurze obowiązującej polskie sądy państwowe. Sąd Arbitrażowy może zasądzić także zwrot kosztów stawiennictwa drugiej strony, koszty i

wydatki biegłego, tłumacza, jednego pełnomocnika, koszty ich noclegów, przejazdów, a także inne niezbędne koszty. Mając na względzie rodzaj i charakter sprawy, nakład pracy pełnomocnika oraz jego przyczynienie się do wyjaśnienia sprawy Sąd Arbitrażowy może zasądzić odpowiednią kwotę tytułem zwrotu kosztów zastępstwa arbitrażowego, także jeśli pełnomocnik nie złoży w tym zakresie żądania zasądzenia kosztów według norm przepisanych lub nie złoży spisu kosztów. Orzeczenia opatruje się pieczęcią Sądu Arbitrażowego.

3. Wyrok Sądu Arbitrażowego wraz z motywami rozstrzygnięcia doręcza się stronom z urzędu. Wyrok jest wiążący dla stron i ostateczny, nie przysługuje od niego żaden środek odwoławczy. O związaniu wyrokiem osób trzecich nie będących stroną w postępowaniu przed Sądem Arbitrażowym rozstrzygają przepisy prawa powszechnego.
4. Oryginał wyroku i wszystkie jego odpisy muszą być opatrzone podpisami wszystkich członków Składu Orzekającego lub co najmniej dwóch członków Składu Orzekającego, z zaznaczeniem przyczyny braku podpisu któregośkolwiek z nich oraz podpisami Sekretarza i Przewodniczącego Sądu. Sekretarz i Przewodniczący Sądu podpisując wyrok stwierdzają, że Skład Orzekający powołany został zgodnie z Regulaminem oraz że podpisy członków Składu Orzekającego są autentyczne. Datą wyroku jest data podpisania wyroku przez arbitra jedyne go a jeżeli Skład Orzekający składa się z trzech arbitrów – data złożenia podpisu przez drugiego z nich.
5. Jeśli strona nie wykonała dobrowolnie orzeczenia Sądu Arbitrażowego, Przewodniczący Sąd może na wniosek strony przeciwnej zarządzić podanie tego faktu do wiadomości publicznej, w tym poprzez umieszczenie informacji na stronach internetowych Sądu Arbitrażowego z podaniem pełnej nazwy (imienia i nazwiska) strony, jej siedziby (miejsca zamieszkania), oraz imienia i nazwiska członków zarządu lub dyrektora zarządzającego, a w szczególności przesłać informację innym określonym przez siebie sądom polubownym, izbom gospodarczym i podobnym instytucjom. Wniosek o zastosowanie tego środka podlega opłacie i może być wniesiony do Sądu Arbitrażowego po upływie dwóch miesięcy od otrzymania orzeczenia. O wniesieniu wniosku stroną przeciwną zawiadamia Sekretarz lub upoważniona przez niego osoba, wzywając ją jednocześnie do dobrowolnego wykonania orzeczenia Sądu Arbitrażowego oraz do przedstawienia na tę okoliczność stosownych dowodów. Decyzję o zastosowaniu sankcji Przewodniczący Sąd Arbitrażowego podejmuje po upływie miesiąca od wezwania strony przez Sekretarza. W stosunku do podmiotów związanych z Sądem Arbitrażowym stałą umową o współpracy Przewodniczący Sąd może wypowiedzieć preferencje przewidziane dla tego podmiotu lub nawet wypowiedzieć umowę. W stosunku do podmiotów będących członkami Stowarzyszenia Brokerów Ubezpieczeniowych w Polsce Przewodniczący Sąd może oprócz cofnięcia preferencji wystąpić do władz Stowarzyszenia o zastosowanie sankcji organizacyjnych przewidzianych w Statucie i Kodeksie Etyki Stowarzyszenia Brokerów Ubezpieczeniowych w Polsce. Wyżej wymienione sankcje mogą być stosowane łącznie.

§ 17 Koncyliacja

1. Wszczęcie postępowania pojednawczego następuje poprzez wniesienie opłaconego zgodnie z Taryfą wniosku o concyliację. W zakresie odmiennie nieuregulowanym do wniosku o pojednanie oraz do postępowania pojednawczego należy odpowiednio stosować postanowienia Regulaminu dotyczące pozwu i postępowania arbitrażowego, z tym że kompetencje Składu Orzekającego, w tym dotyczące weryfikacji wartości przedmiotu

sporu wykonuje Sekretarz Sądu Arbitrażowego. Wniosek o pojednanie wraz załącznikami powinien co najmniej zawierać:

- a) oznaczenie stron postępowania wraz z podaniem ich adresów, a w przypadku przedsiębiorców wskazanie ich numerów NIP, REGON lub KRS,
  - b) zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego i wskazanie w punktach istoty sporu,
  - c) określenie skutków powstałych w związku ze sporem po stronie wnioskodawcy,
  - d) propozycje rozwiązania sporu,
  - e) wskazanie zakresu ustępstw,
  - f) opisanie dotychczasowych kroków wnioskodawcy mających na celu rozwiązanie sporu,
  - g) określenie wartości przedmiotu sporu w sprawach majątkowych,
  - h) wskazanie z listy koncyliatora lub wniosek o jego wyznaczenie przez Przewodniczącego
  - i) Sądu Arbitrażowego,
  - j) pełnomocnictwo w razie ustanowienia pełnomocnictwa wraz z dokumentami
  - k) potwierdzającymi jego umocowanie,
  - l) podpis strony lub jej umocowanego pełnomocnika,
  - m) dowód uiszczenia opłaty rejestracyjnej w wysokości określonej w Taryfie opłat,
  - n) wyminienie załączników.
2. Postępowanie pojednawcze prowadzi koncyliator jedyny. Koncyliatorem nie może być ekspert, który uprzednio brał udział w postępowaniu o wydanie ekspertyzy. Jeśli wnioskodawca (wnioskodawcy) nie wskaże koncyliatora z Listy we wniosku o wszczęcie postępowania pojednawczego wówczas wyznacza go z Listy Przewodniczący Sądu Arbitrażowego. Pisma procesowe w postępowaniu pojednawczym wnoszone są do Sądu Arbitrażowego co najmniej w trzech egzemplarzach. Strona nie ma obowiązku doręczać tych pism stronie przeciwnej, chyba że wniosek o wszczęcie postępowania pojednawczego wniosły obie strony. Koncyliator podejmuje wszelkie czynności mające na celu ugodowe rozwiązanie sporu lub ustalenie przyczyn odmowy zawarcia ugody w terminie trzech miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, przy czym termin ten może zostać przedłużony jedynie na wniosek wnioskodawcy (wnioskodawców). Koncyliator może zwracać się do wnioskodawcy i strony przeciwnej bezpośrednio lub za pośrednictwem Sekretarza Sądu Arbitrażowego. Koncyliator może na każdym etapie postępowania żądać od wnioskodawcy (wnioskodawców) dodatkowych informacji oraz stosowanych dokumentów. Koncyliator wypracowuje projekt zawarcia ugody oraz umowy arbitrażowej jeśli strony sporu nie były nią wcześniej związane.
3. Ugodę podpisują strony i koncyliator. Ugoda zawarta w postępowaniu koncyliacyjnym wymaga dla swej skuteczności zatwierdzenia przez Sąd Arbitrażowy w Składzie Orzekającym złożonym z arbitra jedyngo wyznaczonego z listy arbitrów przez Przewodniczącego Sądu Arbitrażowego. Jeśli strony nie były uprzednio związane umową arbitrażową zawierają ją w ramach postępowania koncyliacyjnego, zaś po jej zawarciu zgodnie z treścią ugody strona inicjująca wszczęcie postępowania koncyliacyjnego lub strona przeciwna wszczyna postępowanie arbitrażowe w celu zatwierdzenia ugody. Wraz z zatwierdzeniem ugody postępowanie koncyliacyjne zostaje ukończone. Jeśli postępowanie pojednawcze zostało wszczęte w czasie trwania postępowania arbitrażowego, wówczas Sąd Arbitrażowy zatwierdza wyrokiem zawartą ugodę, a postępowanie pojednawcze ulega zakończeniu. W przypadku nie zawarcia ugody w terminie 3 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania pojednawczego względnie w terminie wydłużonym za pisemną zgodą stron postępowanie pojednawcze ulega umorzeniu, co koncyliator stwierdza postanowieniem. Akta postępowania pojednawczego

przechowywane są przez Sąd Arbitrażowy na zasadach właściwych dla postępowania arbitrażowego.

4. Nic z tego co zostało uczynione, powiedziane lub napisane w celu pojednania, nie może w żaden sposób narazić praw stron w późniejszym postępowaniu przed Sądem Arbitrażowym lub sądem państwowym. Wszelkie oświadczenia, wyjaśnienia i propozycje stron złożone w trakcie postępowania pojednawczego w związku z możliwością ugodowego zakończenia sporu, nie mogą być powoływane i brane pod uwagę w postępowaniu arbitrażowym, chyba że strony postanowią inaczej. Koncyliator nie może być wybrany arbitrem zarówno przez stronę, jak i strony, które skłaniał do pojednania, oraz nie może być wyznaczony przez Przewodniczącego Sądu w postępowaniu arbitrażowym między stronami. Nie może on również pełnić w takim sporze funkcji superarbitra. Akta postępowania konciliacyjnego przechowywane są przez Sąd Arbitrażowy na zasadach właściwych dla postępowania arbitrażowego.

§ 18 Wydanie ekspertyzy

1. W sprawach gospodarczych, w szczególności w przypadku umów gospodarczych, w których strony przewidują możliwość określenia przedmiotu, sposobu i jakości wykonania, miejsca świadczenia lub wysokości należnych kwot przez niezależną od kontrahentów umowy osobę trzecią lub instytucję (eksperta), może być wykorzystana ekspertyza Sądu Arbitrażowego. Z ekspertyzy mogą również korzystać strony oraz Składy Orzekające w ramach postępowania arbitrażowego. Ekspertyza wydana w toku postępowania arbitrażowego na wniosek jednej ze stron postępowania lub Składu Orzekającego stanowi dowód w sprawie, który ma moc dowodową i podlega ocenie w taki sam sposób, jak opinia biegłego sądowego powołanego z listy prowadzonej przez Sąd wydana w toku postępowania cywilnego przez Sądem Powszechnym. Przepisy § 18 Regulaminu znajdują odpowiednie zastosowanie w toku postępowania arbitrażowego.
2. Wszczęcie postępowania w celu wydania ekspertyzy następuje na wniosek jednej lub obu stron poprzez wniesienie opłaconego zgodnie z Taryfą wniosku o wydanie ekspertyzy. W zakresie odmiennie nieuregulowanym do wniosku o wydanie ekspertyzy należy odpowiednio stosować postanowienia Regulaminu dotyczące pozwu i postępowania arbitrażowego, z tym że kompetencje Składu Orzekającego, w tym dotyczące weryfikacji wartości przedmiotu sporu oraz wzywania do zaliczek na wydatki wykonuje Sekretarz Sądu Arbitrażowego. Wniosek o wydanie ekspertyzy wraz załącznikami powinien co najmniej zawierać:
  - a) oznaczenie stron postępowania wraz z podaniem ich adresów, a w przypadku przedsiębiorców wskazanie ich numerów NIP, REGON lub KRS,
  - b) zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego i wyłuszczenie w punktach istoty zagadnienia skierowanego do ekspertyzy,
  - c) skierowanego do ekspertyzy,
  - d) sformułowanie pytania lub pytań, na które ekspertyza ma odpowiedzieć,
  - e) określenie wartości przedmiotu sporu w sprawach majątkowych, a w przypadku braku sporu - określenie wartości, gdyby spór wynikł w związku z zagadnieniem skierowanym do ekspertyzy;
  - f) wskazanie z listy eksperta (ekspertów) lub złożenie wniosku o ich wyznaczenie przez Przewodniczącego Sądu Arbitrażowego,
  - g) pełnomocnictwo w razie ustanowienia pełnomocnika,
  - h) podpis strony lub jej umocowanego pełnomocnika,

- i) dowód uiszczenia opłaty rejestracyjnej w wysokości określonej w Taryfie opłat,
  - j) załączenie wszelkich niezbędnych do wydania ekspertyzy dokumentów, danych, i materiałów,
  - k) wymienienie załączników.
3. Jeśli wnioskodawca nie wskaże eksperta (ekspertów) z Listy we wniosku o wszczęcie postępowania o wydanie ekspertyzy oraz nie określi liczby ekspertów wówczas eksperta jedyne go wyznacza z Listy Przewodniczący Sądu Arbitrażowego. Ekspertem nie może być osoba, która uprzednio występowała w sprawie jako koncyliator lub arbiter. Pisma w postępowaniu o wydanie ekspertyzy wnoszone są do Sądu Arbitrażowego - jeśli ekspertyzę ma wydać ekspert jedyny – co najmniej w trzech egzemplarzach. Strona nie ma obowiązku doręczać tych pism stronie przeciwnej, chyba że obie strony wniosły o wydanie ekspertyzy. Ekspert może zwracać się do wnioskodawcy i strony przeciwnej jeśli ta nie jest jednocześnie wnioskodawcą bezpośrednio lub za pośrednictwem Sekretarza Sądu Arbitrażowego. Ekspert może na każdym etapie postępowania żądać od wnioskodawcy dodatkowych informacji oraz stosownych dokumentów. Ekspert wydaje ekspertyzę niezwłocznie po uzupełnieniu wszystkich braków formalnych wniosku. Termin wydania ekspertyzy ulega odpowiedniemu przedłużeniu jeżeli wniosek o wydanie ekspertyzy nie był kompletny oraz w przypadku gdy w późniejszym czasie zaszła konieczność uzupełnienia danych, informacji, dokumentów lub materiałów stanowiących podstawę wydania ekspertyzy. Ekspertyza arbitrażowa sporządzona jest na piśmie w trzech egzemplarzach i doręczona jest wnioskodawcy po uiszczeniu wszelkich należnych opłat i kosztów zgodnie z Taryfą.
4. W przypadku niemożności wydania ekspertyzy lub powstania związanego z nią sporu między kontrahentami mogą oni uruchomić tryb postępowania koncyliacyjnego lub postępowania arbitrażowego na zasadach określonych w niniejszym Regulaminie. Akta postępowania w sprawie wydania ekspertyzy przechowywane są przez Sąd Arbitrażowy na zasadach właściwych dla postępowania arbitrażowego.

Regulamin wchodzi w życie z dniem 01.07.2021 r.